

Borovets, 23.10.2016



Gorska reševalna
zveza Slovenije

SI-4101 Kranj
Bleiweisova cesta 34, p. p. 245

T: +386 4 238 27 27

F: +386 4 238 27 25

E: grzs@siol.net

IKAR kongres 2016, Bulgarija

Zabeležka Terrestrial Rescue Commission

Komisija za informiranje in analize, Komisija za reševalne tehnike, PZS – B članica IKAR



Sreda, 19.10.2016

Od 8. do 18. ure so potekale različne delavnice na temo lavine (snežni plazovi).



Služba za reševanje v gorah je bila
ustanovljena 16. junija 1912.
Članica IKAR od leta 1955.

Ob nesreči v
gorah pokliči ((112))

- a. Prva točka je bila posvečena t.i. olimpiadi, kjer je bil označen poligon oz. plazovina in na kateri je bilo skritih pet predmetov. Na plazovino so šli po trije reševalci (značaj tekmovanja) vsak s svojo lavinsko žolno in skupaj petimi zastavicami za označiti tevtve. Ena žrtve je bila vizualna, druga slišna in tri lavinske žolne. **Sistem je odličen primer treninga tudi za gorske reševalce, saj popestri iskanje, hkrati pa prepreči, da se bi zanašali samo na lavinsko žolno oz. da moramo pri iskanju upoštevati tudi komponentno vizualnega pregleda plazovine.**



- b. Drugo točko so organizirali predstavniki Air-Glaciery, kjer so demonstrirali reševanje iz lavin s pomočjo helikopterja. Dva reševalca sta podvesno pripeta na helikopter s pomočjo katerega se ju transportira na plazovino. Ves čas sta pripeta na jekleno vrv – tudi med iskanjem in izkopavanjem. Gre za sistem reševanja, kjer obstaja velika možnost sekundarnega plazu. S tem načinom reševanja pa jima je omogočena takojšnja evakuacija.



Demonstracija reševanja, ki jo je vodil Fauchère Patrick, president of the ICAR Air Rescue Commission

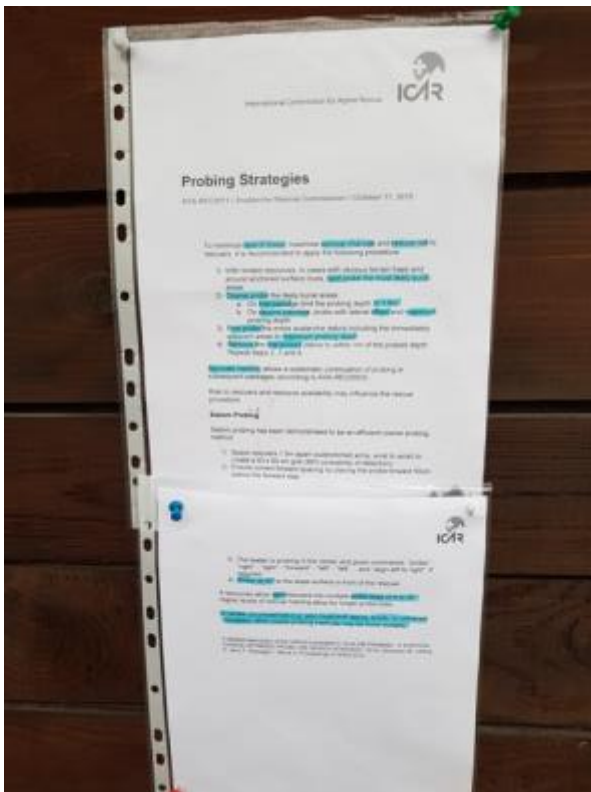


Uporaba sidriščnega vozla, ki se v osnovi uporablja pri sidriščih. Prednost vozla je, da se lažje razveže kot vozel osmica. Njegova nosilnost je enaka vozlu osmica. Vozel se **ne uporablja pri namestitvi traku na plezalni pas oz. je njegova raba omejena na stroko**. Namesto njega se uporabi enostavnejši kavbojski vozel, kar tudi priporoča proizvajalec trakov in plezalnih pasov – s tem dosežemo, da lajiki ne naredijo napake, ki bi zanje lahko bila usodna. Enako velja za namešanje samovarovalnih kompletov na plezalni pas – **obvezno se je potrebno držati smernic in navodil proizvajalcev**.



PETZL Ring za primer plezalnega pasu, kjer je maneverska zanka iz Dyneeme in ne iz najlona. Mnenje švicarske Air-Glacier je, da se za reševanje lahko uporablja vsak pas, ki ima standard CE in UIAA.

- c. Na tretji točki je potekala demonstracija sondiranja in sicer načina, ki je nastal pod okriljem Manuela Gensweina. V ta namen so bili narejeni tudi posterji s pomočjo katerih lahko potekajo usposabljanja. Gre za t.i. način iskanja »slalom probing«. Pri prvem sondiranju se omeji globina sondiranja na 1.5 m – s tem dosežemo najboljšo možnost krivulje preživetja.





Postavitev za sondiranje – vse ostaja enako, razen vbodov sonde.

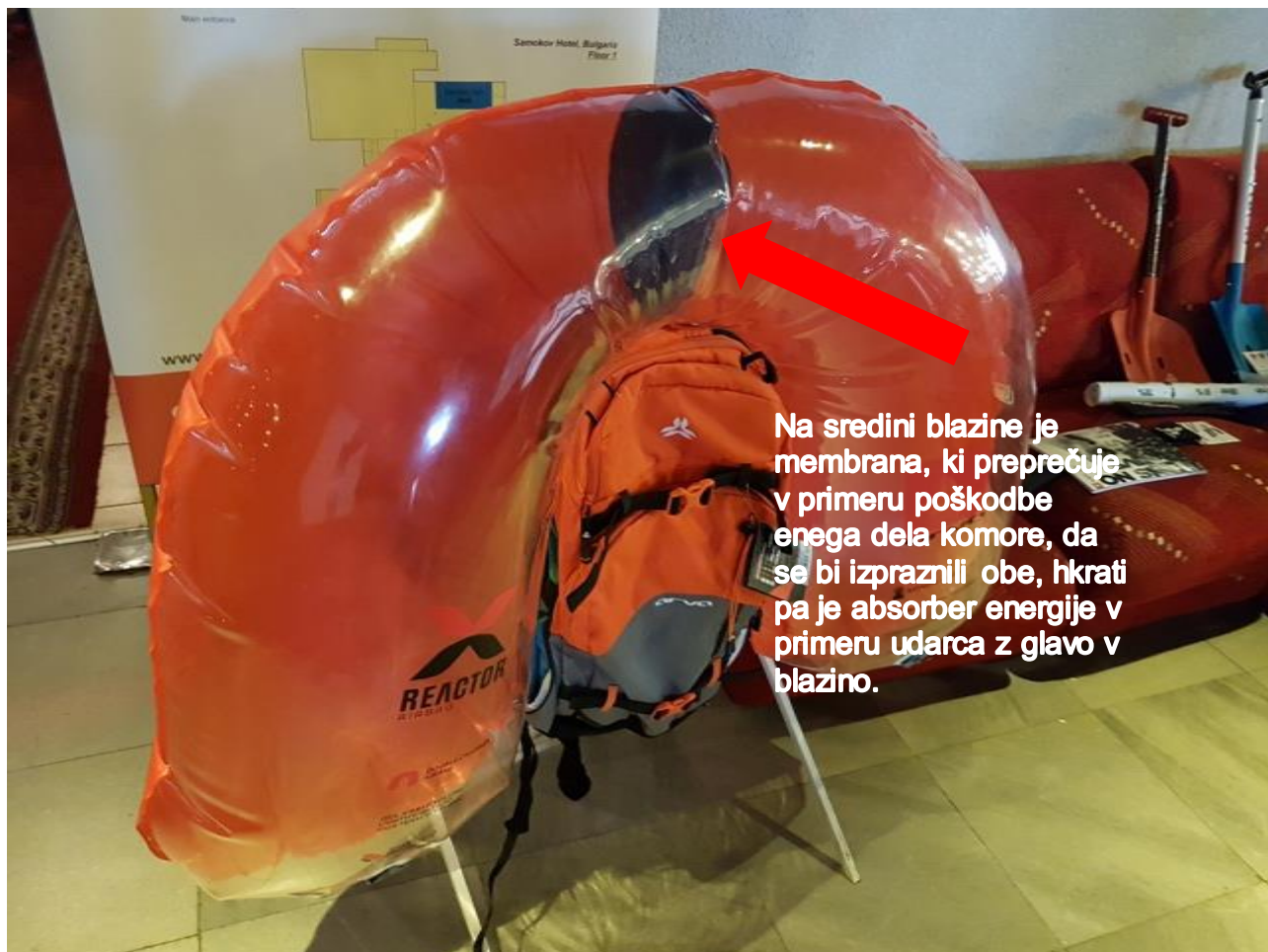
- d. Predstavitev novega RECCA in nekaj sprememb v metodi iskanja, kjer je predvsem velik poudarek pri obveznem osebnem preverjanju za primer, da ima iskalec v jakni Recco ploščico, ki bi lahko motila iskanje. Za ta namen proizvajalec nudi oblačilo v obliki oprta, ki preprečuje, da bi RECCO reagiral na iskalca. Telefoni in radijske postaje niso moteč dejavnik, se pa svetuje, da se spravijo za telo oz. na predel hrbta.



- e. Točka je v celoti posvečena lavinskim žolnam in prikazu oz. učenju iskanja s pomočjo novega gradiva v obliki plakatov¹.

¹ Plakati naj bi bili že na voljo in jih naj bi tudi KRT GRZS dobila v uporabo in s tem tudi ostali inštruktorji. Predlagamo, da se čimprej implementirajo tudi v e-učbenik GRZS.

V nadaljevanju delavnice potekajo v objektu. Predstavljeni so bili nekateri novi modeli lavinskih nahrbtnikov z zračnimi baloni (Arwa, Ortovox ...), kjer so vsi spremenili način sproženja oz. aktivacijo jeklenke in sicer na poteg prožila brez pirotehničnega prožilnega sistema.



Na sredini blazine je membrana, ki preprečuje v primeru poškodbe enega dela komore, da se bi izpraznila obe, hkrati pa je absorber energije v primeru udarca z glavo v blazino.

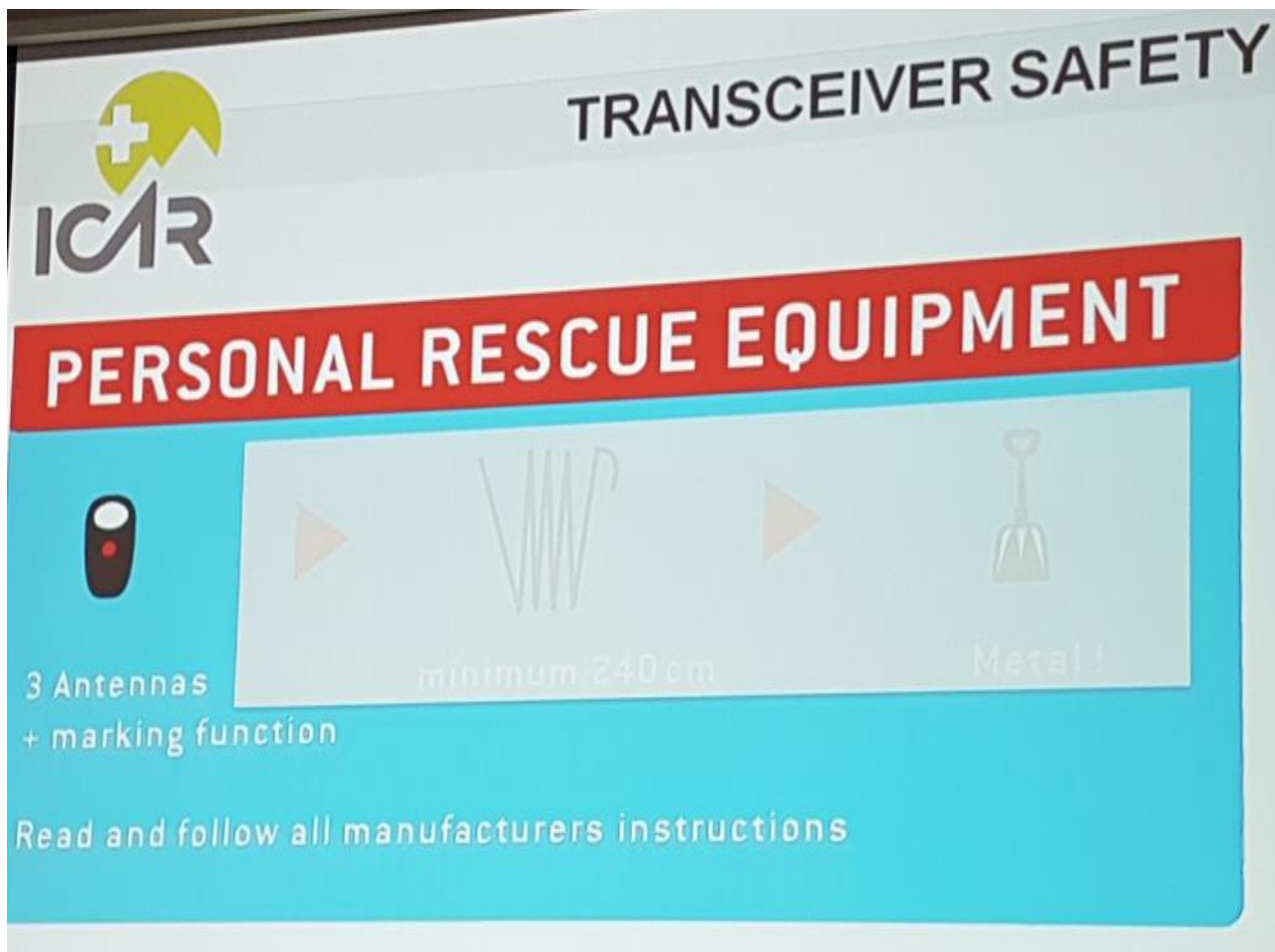
Zdravniška komisija je predstavila reševanje ponesrečenca iz višine in na kaj vse je potrebno biti pozoren. Delavnico je vodil dr. Iztok Tomazin.



Delavnica z lavinskimi žolnami:

Priporočila pri nakupu lavinske žolne so:

- Obvezno mora imeti tri antene.
- Digitalna in ne analogna.
- Gumb za označevanja v primeru večih zasutih.



Lavinsko žolno je potrebno ves čas pregledovati in biti pozoren na morebitne mehanske poškodbe, kakšni so kontaktni baterij oz. morebitna korozija le teh, stanje trakov za pritrditev žolne na telo.

Lavinsko žolno se nosi pripeto na telo s trakovi ali v žepu hlač – v tem primeru mora ta biti obvezno pripeta na pas hlač in v žepu z **zaprto** zadrgo!

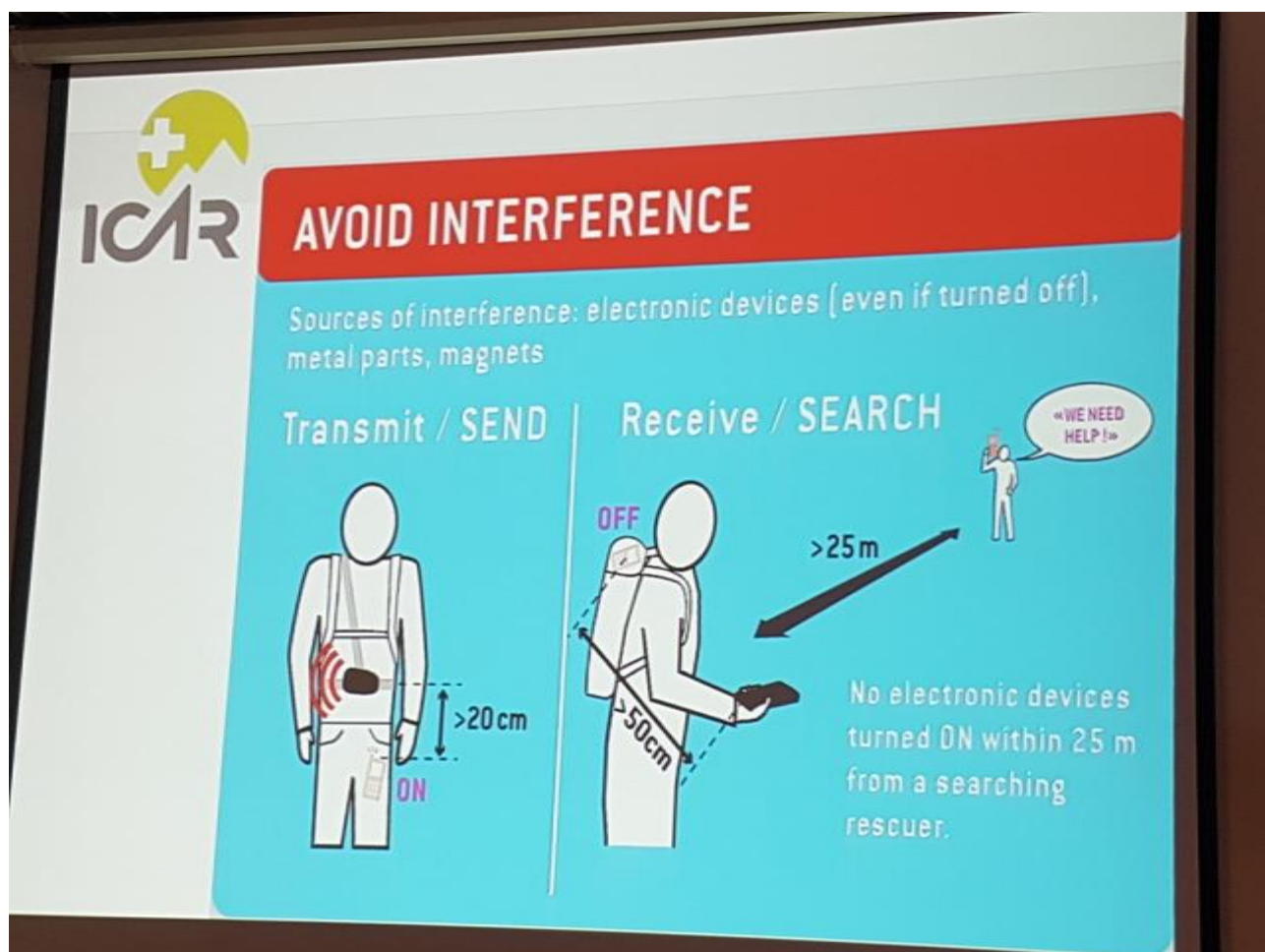
Žolna mora imeti zadnjo naloženo programsko opremo.

Lavinske žolne se v nobenem primeru ne popravljajo oz. se delajo dolečen meritve in popravki – to lahko počnejo samo pooblaščenih servisi oz. se pokvarjena lavinska žolna zamenja.

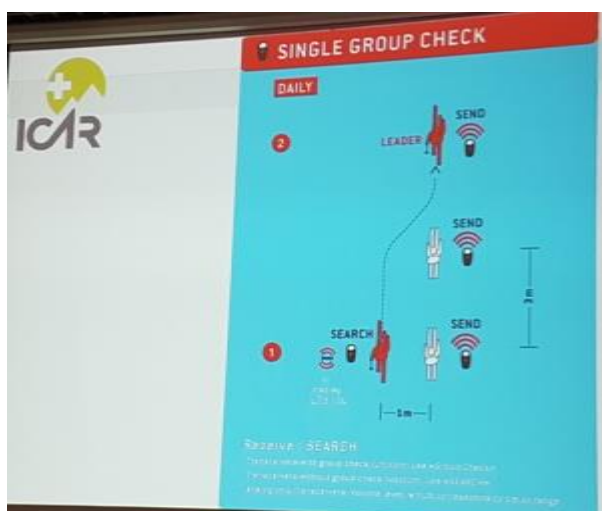
Interferenca – motnje:

- Motenje digitalne lavinske žolne z mobilnimi telefoni, radijskimi postajami ...
- Interferenco lahko povzročijo tudi pametne ure – Samsungwatch, AppleWatch ...

- Motnja povzroči napako v distanci, informacija o smeri ...



Napako se lahko odpravi, če je možno žolno preklopiti na analogno delovanje oz. odstraniti potencialnega motilca.



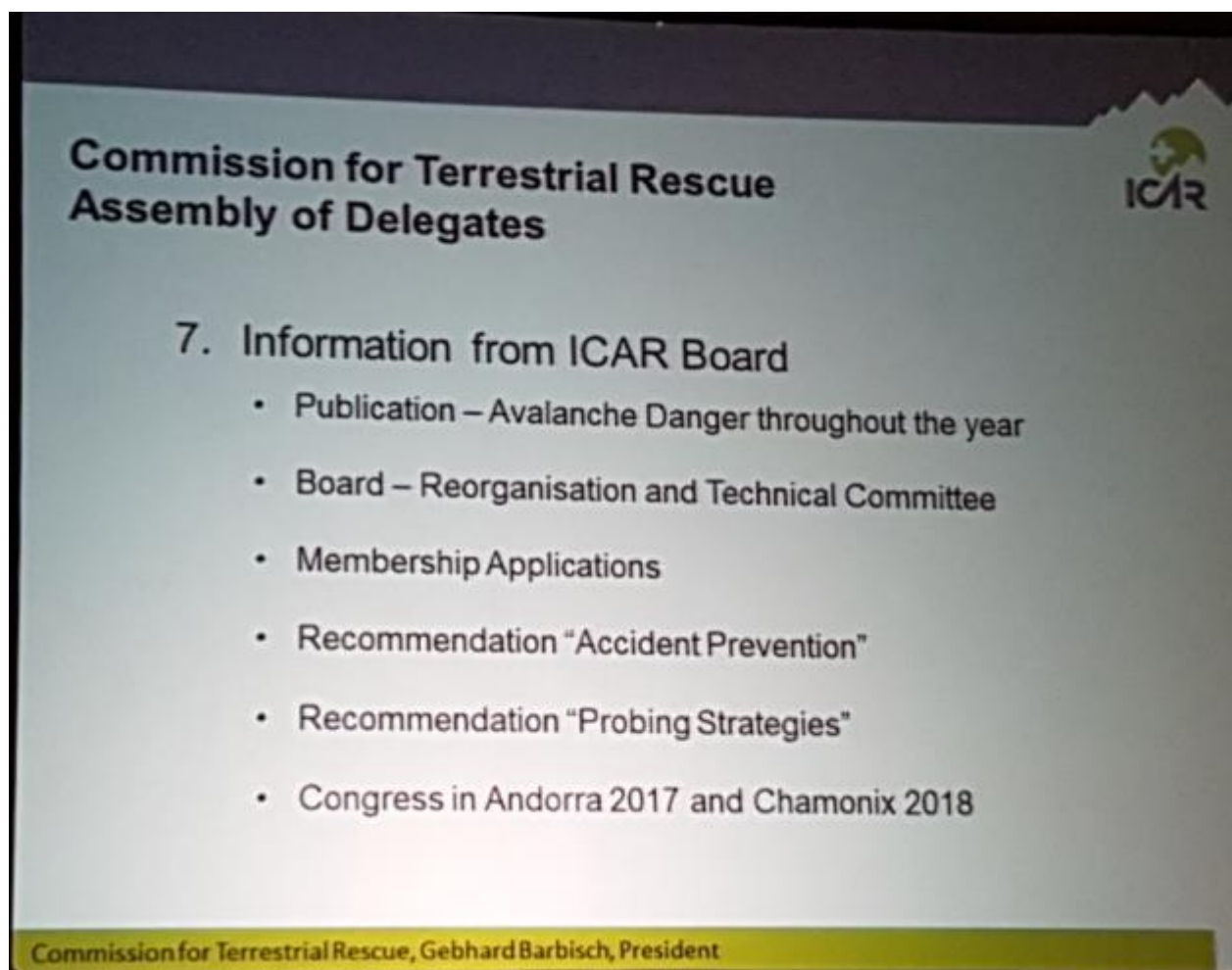
Skupinsko preverjanje pred odhodom na turo oz. reševalno akcijo:

Lavinska žolna s funkcijo »Group check«, ki jo imajo vsi novejši modeli žoln – uporabite to funkcijo.

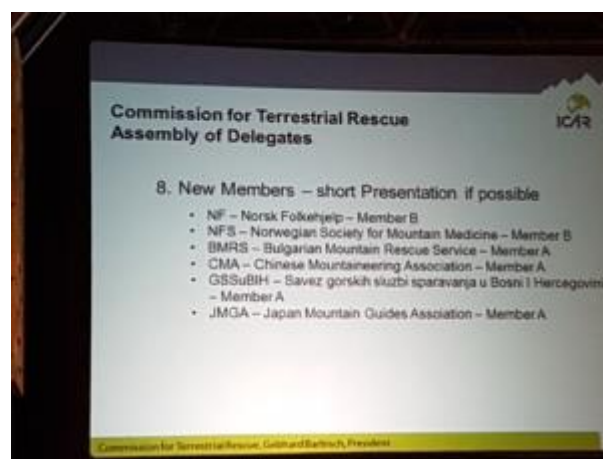
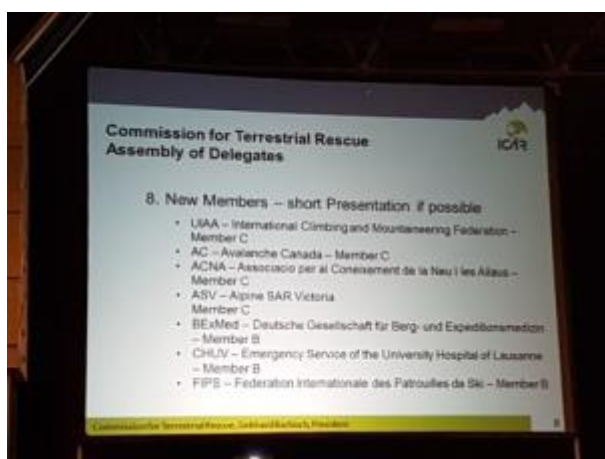
Lavinska žolna brez funkcije »Group check« – uporabite funkcijo Search.

Četrtek, 20.10.2016

a. Sestanek in predstavitve Terrestrial Rescue Commission.



Novi člani IKAR in kratke predstavitve. **Pomembno je**, da je med lansko leto sprejeti članicami tudi UIAA, ki je vez med gorskim reševanje in nacionalnimi planinskimi panožnimi zvezami na področju preventive.



b. Predstavitev sarOS™ (GRZS)

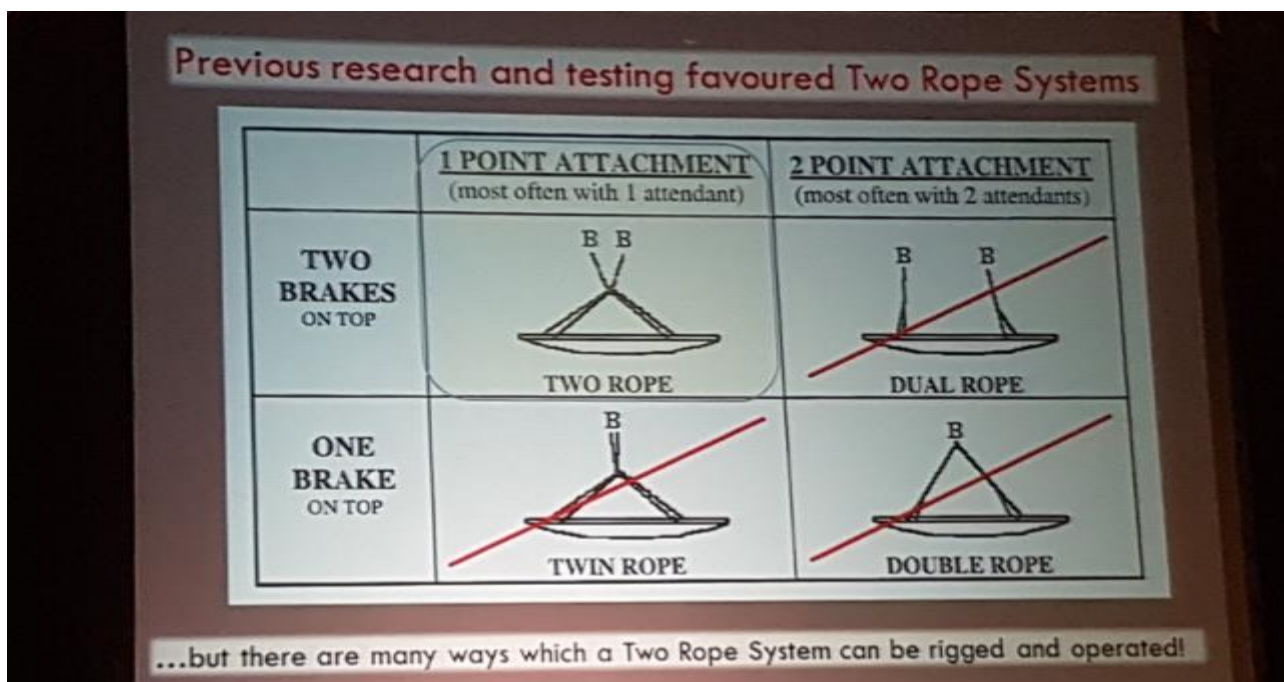
Matjaž Šerkezi je predstavil prvi del projekta sarOS™ – kartografija. Predstavljen je bil program usposabljanja Search and rescue operator (Tehnik za primere iskalnih intervencij) – z usposabljanjem bo KRT GRZS začela v marcu 2017. Poleg teoretične predstavitve je bil prikazan tudi konkreten primer delovanja programa z rabo kartografije od 1:1000 000 do ortofoto in lidar v 2D vmesniku in Google Earth Pro. Na koncu predstavitve se je odprla zanimiva razprava in odobravanje načrtovanega. Podjetje RECCO se zanima za konkreten projekt in poslane so mu bile osnovne smernice delovanja. Po vsej verjetnosti bo pristopil k sodelovanju.



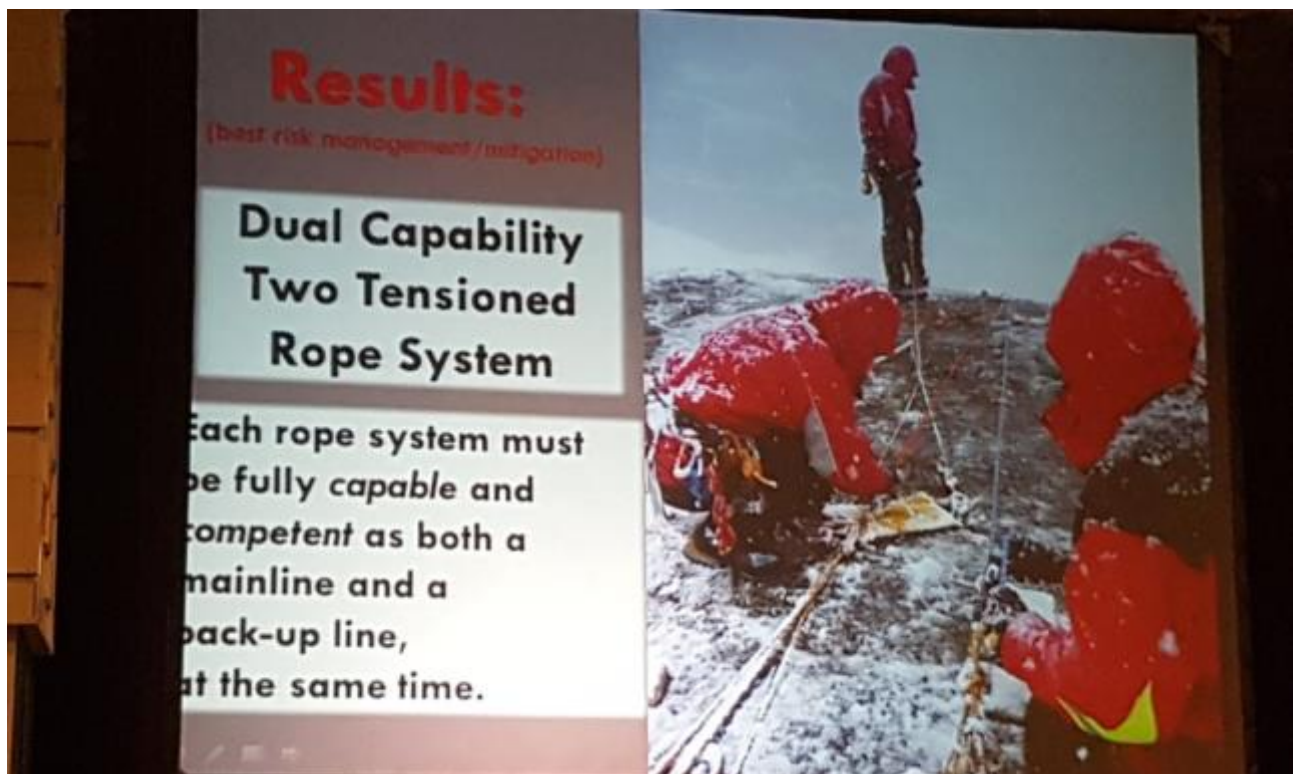
- c. Norvežani so predstavili sistem reševanja s pomočjo psov. Pri tem je bila predvsem zanimiva statistika pogrešanih, ki je odvisna od stanja pogrešanega (starost, bolezni ...). Pri tem se je porodila ideja, da bi podobne podatke skušali pridobiti iz Info GRZS in od policije ter jih potem implementirati v sarOS™. V osnovi je pri načrtovanju programa profil osebnosti že bil vključen.

Number of fallouts	197	103	7	9	7	49	13	8	12	437
To L.P.B. book	-4	72	13	27	16	225	81	457	3	
	Suicidal/ Despondent	Dementia	Autism	Retarded	Mentally- ill	Hiker	Berries / mushrooms	Hunter	Drugs	All
Distance from IPP in direct line										
Km										
25 %	0,37	0,27	1,73	1,13	0,30	0,64	1,26	1,72	0,41	0,37
50 %	0,98	0,80	4,34	1,43	0,68	1,71	1,69	2,65	0,66	1,17
75 %	2,50	3,15	6,49	2,17	2,35	3,35	2,78	4,14	1,54	2,78
95 %	8,54	9,05	9,01	3,79	47,92	14,85	12,29	4,55	4,24	9,90
100 %	145,3	33,7	9,9	4,4	67,4	27,9	20,7	4,6	4,6	145,3
Lost Person	17,3	12,8	15,2	11,8	17,8	9,9	12,9	13,7	9,7	

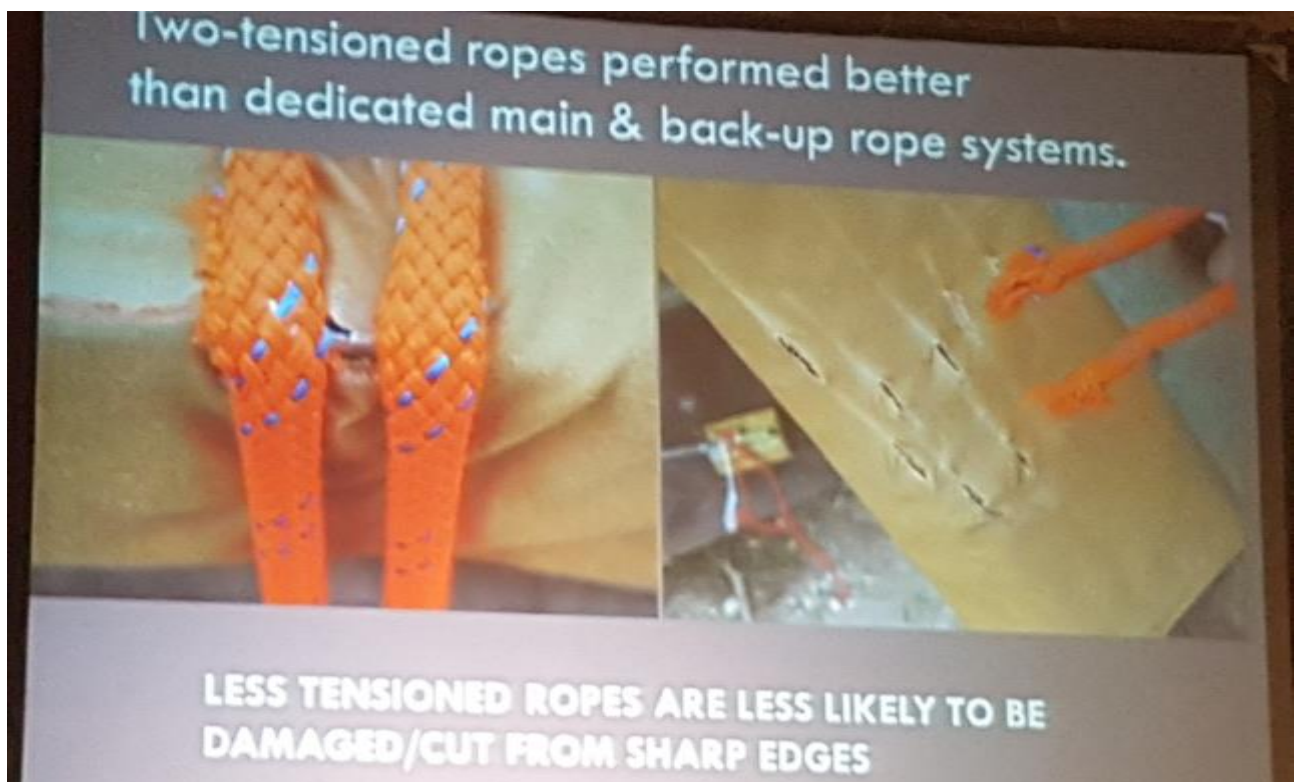
- d. Predstavitev opreme – statične vrvi (kirk. mauthner@gmail.com) - V večini primerov je za nesreče kriv človeški faktor in ne napaka v opremi. Kirk se je ukvarjal s testi statičnih vrvi – hipoteza je bila vprašanje sistema:
- i. Statična vrv je v obeh primerih enakovredno napeta.
 - ii. Ena vrv je napeta (delovna) in druga služi za »backup«.



Testi so pokazali, da je prvi primer (i) boljši in da se v drugem primeru obe vrvi pretrgata – testi so bili izvedeni v različnih okoliščinah, obremenitvah in na ostrih robovih.



Razlike v primeru padca večje mase na obe vrvi ni bilo - ne v primeru i in ii (na vrvi, ki ležijo čez oster rob so z višine vrgli večjo količino kamenja).

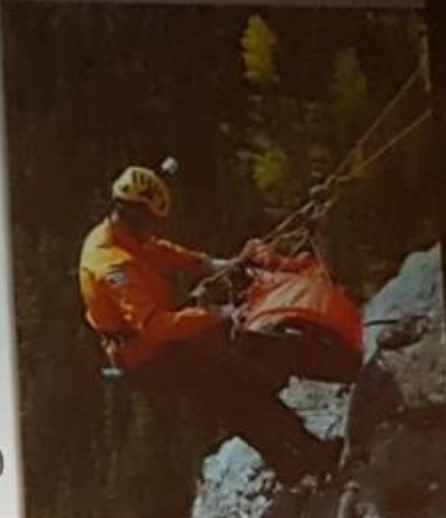


Edge Transition Failures (highest drops and forces)

A rope rescue Back-Up must be able to:

Back-up Capability and Competence Test:
1.5m drop onto 3m rope with 200 kg mass
 Peak force <12 kN
 Stopping Distance <1 m
 >80% residual rope strength
 Must remain functional

2.5m drop onto 3m rope with 200 kg mass
 Must remain functional (strength margin test)



TESTING RESCUE BACK-UP SYSTEMS (CAPABLE AND COMPETENT)

Dual Capability Two Tensioned Rope Systems

Key Attributes:

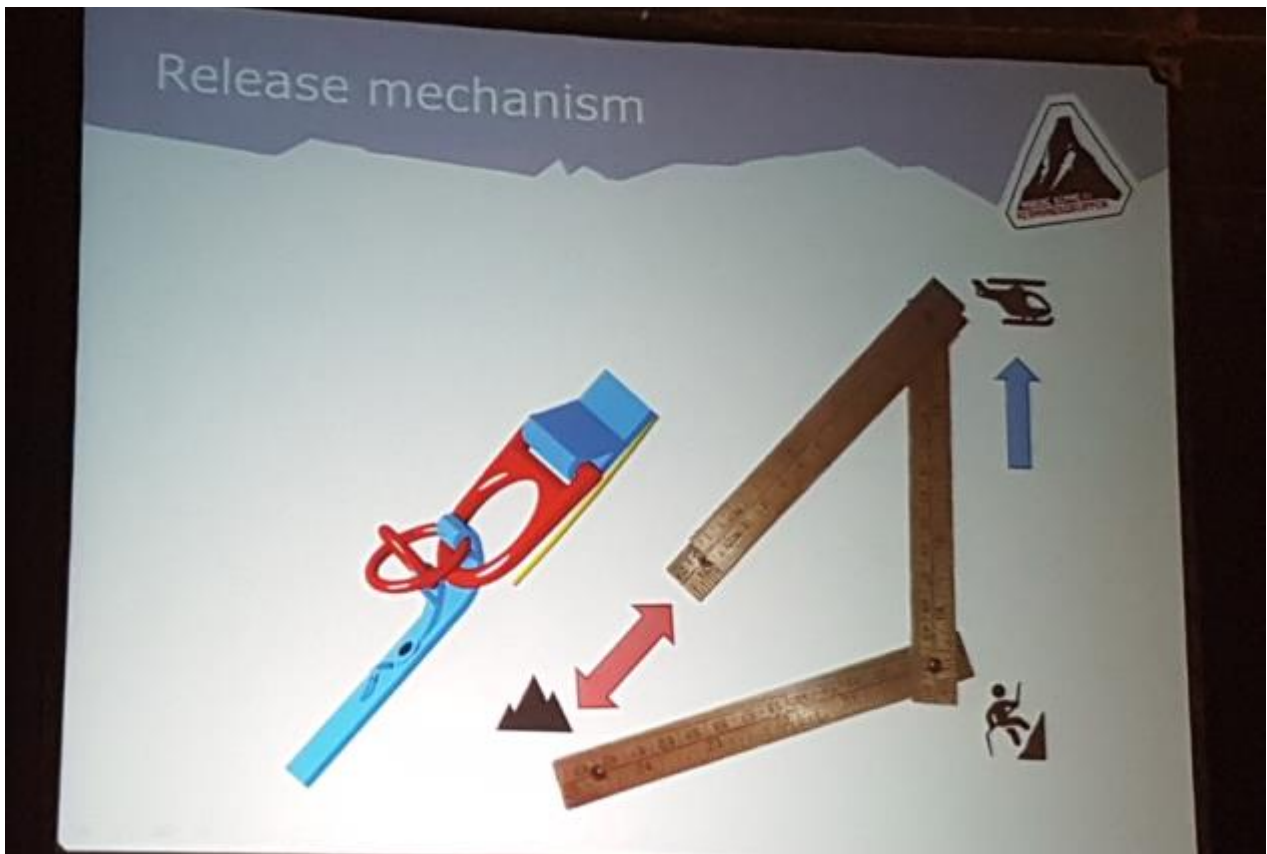
- Working Load capability 1-4 kN
- Devices Force Limit 6-12 kN
- Capable and Competent Back-ups (<12kN MAF; <1m stop distance; >80% residual strength; remains functional after FF 1/2 test)
- Equipment Breaking Strength 20+ kN
- Rope Tailing capability at <0.1 kN
- Truly redundant
- Self-Braking Devices

Benefits:

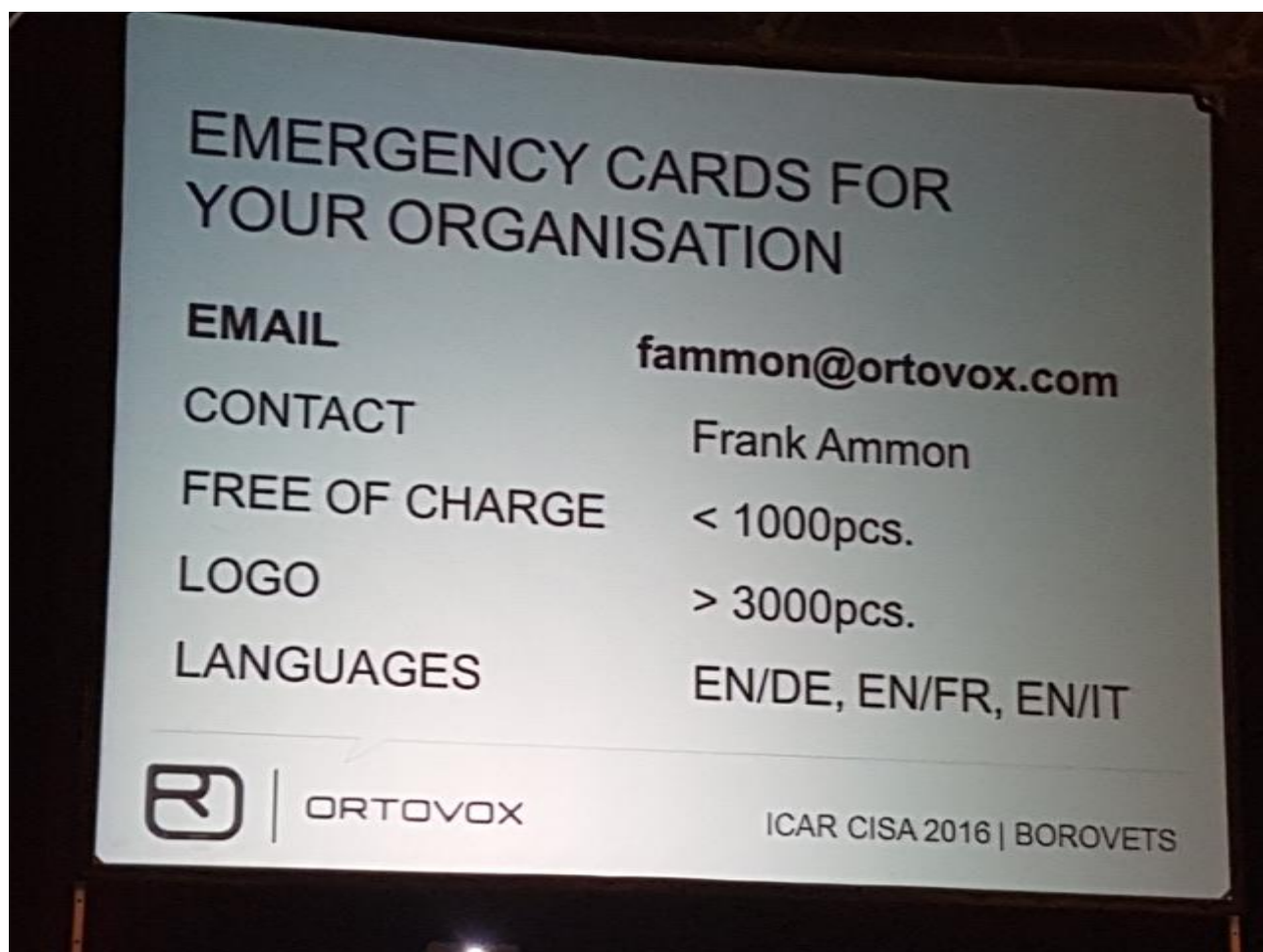
- Better safety margins for managing sharp edges
- Lower peak forces and shorter stopping distances
- Common equipment between rope systems
- Simpler systems and improved human factor management

- e. Gorska reševalna služba Norveške
- Opazno povečanje outdoor aktivnosti in s tem tudi nesreč.
 - 10 postaj, 250 prostovoljcev.
 - V letu 2016 imajo 13 helikopterskih baz.

- V načrtu imajo dva helikopterja, ki bosta namenjena zgolj treningu. Težava je v tem, da če v času usposabljanja pride do intervencije, helikopter odleti in s tem usposabljanje odpade.
 - Usposabljajo reševalce na različnih nivojih – **npr. vodnikov reševalnih psov ne vitlajo ampak se poslužujejo helikopterja zgolj kot sredstvo prevoza**. Velik poudarek je pri reševalcih, ki so tehnično usmerjeni oz. ločeni za reševanje iz sten. Na leto usposobijo oz. osvežijo znanje cca. 100 reševalcem različnih profilov. Tesno sodelujejo s HNMP in ostalimi službami.
- f. **Automatic release sling** - predstavitev sistema oz. traku, ki ob večji obremenitvi pri reševanju s helikopterjem avtomatsko odpne reševalca s fiksne točke in prepreči nesrečo z iztrganjem. Napravo oz trak bi bilo dobro pridobiti na test, saj na prvi pogled deluje veliko bolje kot PETZL Lezard.



- g. **Ortovox emergency card** (kartica z osebni podatki posameznika v primeru nesreče) - Ko se odpravljamo v gore se v večini primerov odpravimo kar se da lahki. Pri tem se večkrat pozabi na osnovno planinsko opremo. Ko gremo v naravo, plezati s prijatelji pozabimo tudi na to ali v primeru nesreče imamo kontakt osebe »in case of emergency«, ali ima kdo od njih kakšno bolezen ...?
 Za ta primer so pripravili kartico na katero lahko zapišemo osnovne informacije, ki so koristne v primeru nesreče. Sistem je podoben slovenskemu M-SOS, ki je bistveno bolj dodelan. Edina napaka sistema M-SOS je, da je plačljiv in dokaj nepoznan v slovenskem prostoru.



- h. Predstavitev sistema za sporočanje lokacije - sistem je identičen našemu, ki ga uporablja URSZR z razliko, da so v letu 2015 zabeležili 6000 primerov uporabe sistema in uspešno sporočene lokacije z uporabo pametnega telefona. Zanj je potreben prenos podatkov in odprt GPS sprejemnik. V Franciji za razliko od Slovenije sistem deluje oz. se ga uporablja ne glede na situacije.

Sugestija: Slovenija bi lahko svoj sistem uporabljala v vseh situacijah in skušala pridobiti čim več informacij s pozitivnim in negativnim odzivom in v bližnji prihodnosti le tega nadgraditi na podlagi izkušenj in primer reševanja v Sloveniji. Slovenski sistem je tudi boljši saj vsebuje protokol avtomatskega odpiranja kanalov GPS in prenosa podatkov.

Petek, 21.10.2016

Zanimivo predavanje članov avstrijske Bergretung, kjer so v vizijo za prihodnost vključili tudi delo s pametnimi telefoni predvsem na področju navigacije. V pogovoru z njimi se je GRZS v nadaljevanju dogovorila da jim lahko pri tem pomagam z nasveti oz. da določen del tega predstavimo na srečanju Alpe-Adria, ki bo 6. 12. 2016 v Beljaku (Matjaž Šerkezi).



General Information:

The Austrian Mountain Rescue Service is the only organization in Austria able to deal with emergency rescue operations in alpine areas in small and large scale.

Operated by 99,9% volunteers.

Available: 365/7/24

Special Groups within the organization are available for

- Canyoning
- SAR Dogs for Avalanches
- Cable Car Evacuations
- ...

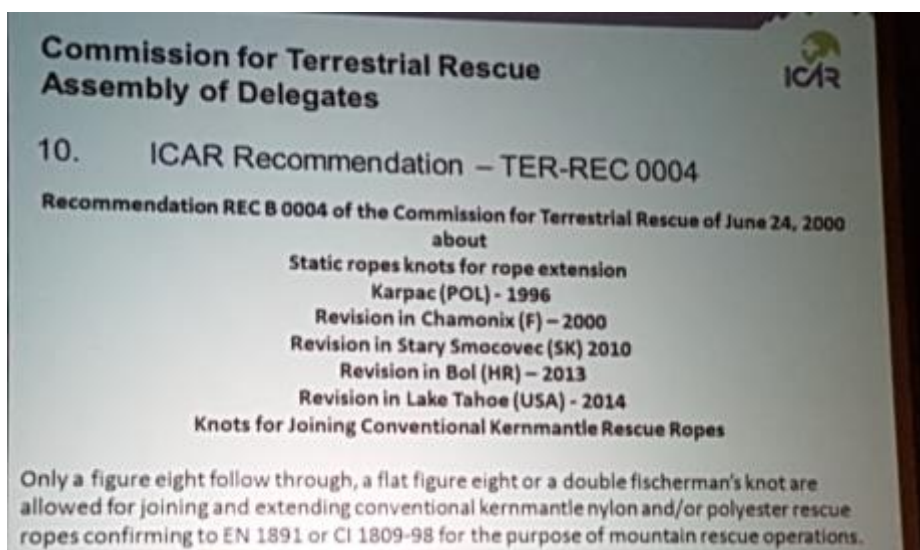
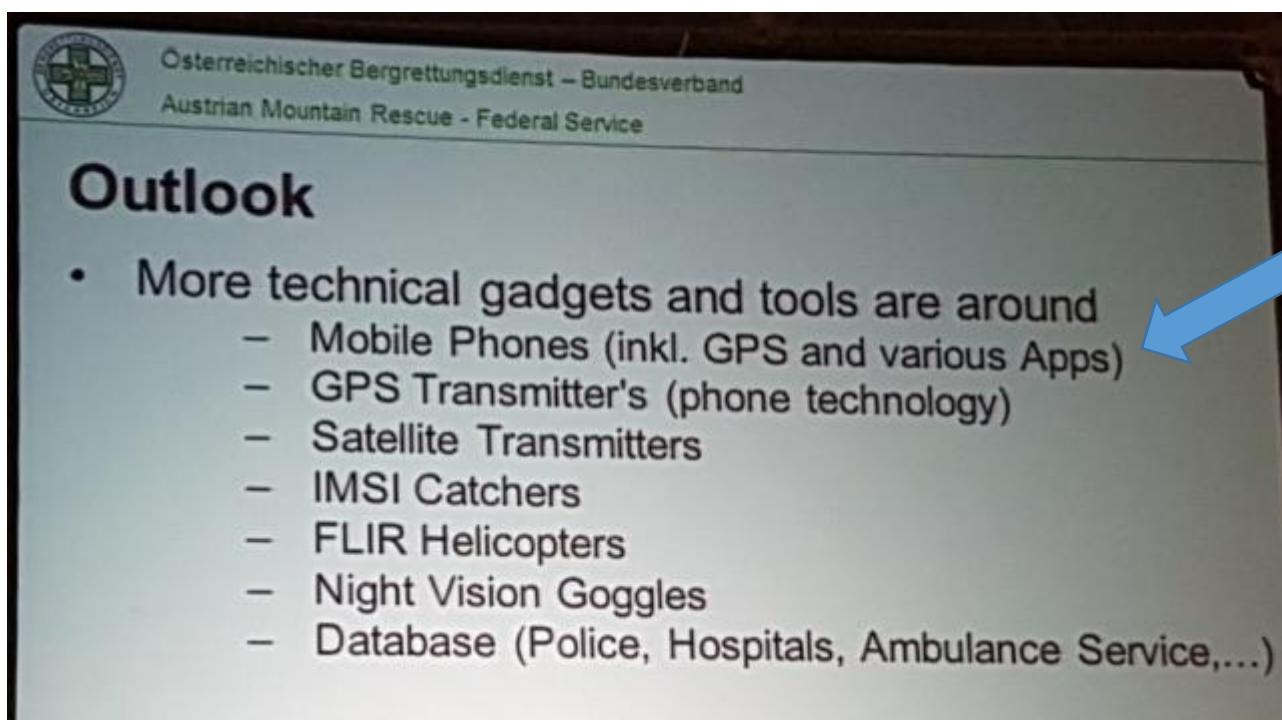


Number of Call Outs Terrain Related

7.615 Overall Emergency Call Outs in 2015

- 3.539 at Ski-Slopes
- 3.437 at relative easy Terrain
- 229 at Rock Climbing or Via Ferratas
- 376 at Ski off slopes
- 34 at ice climbing or glacier Terrain

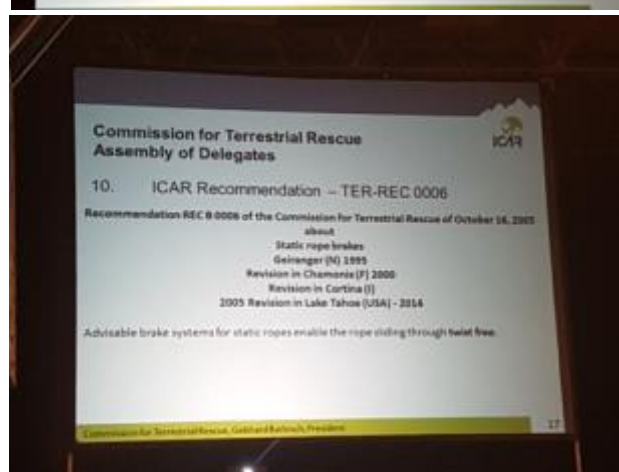
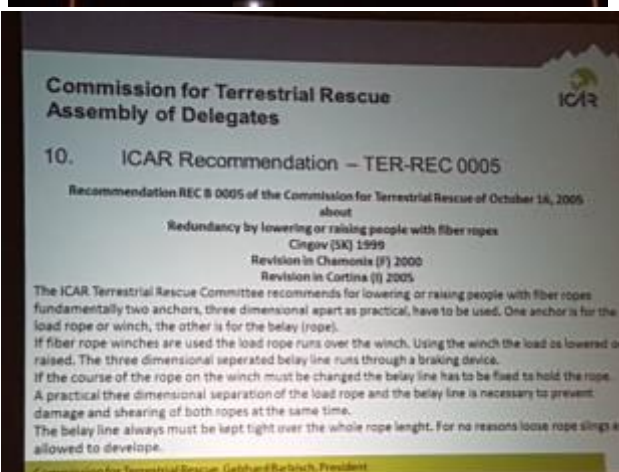
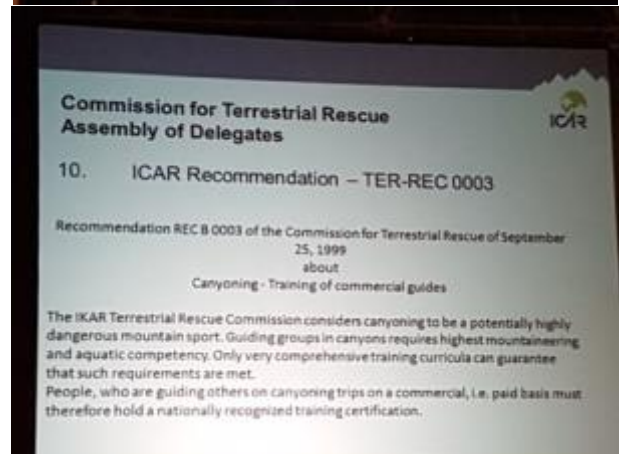
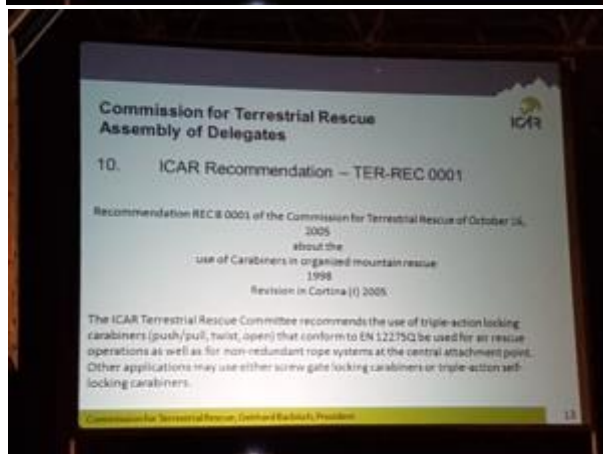
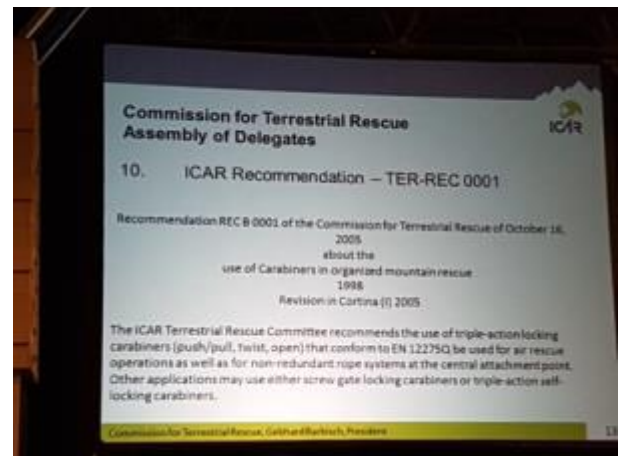
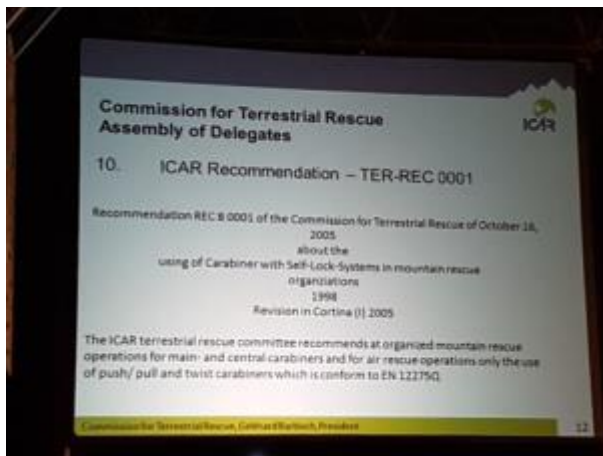


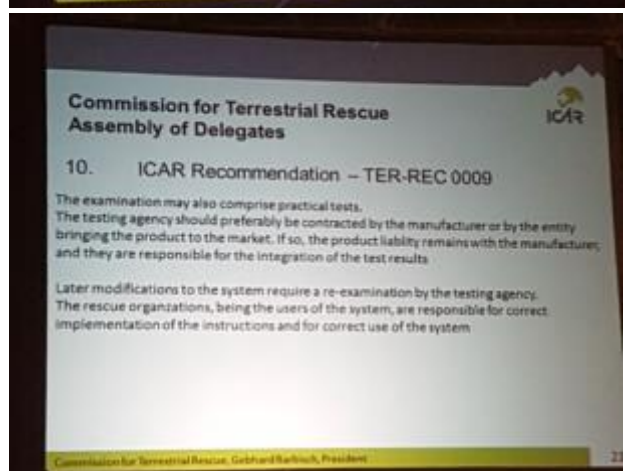
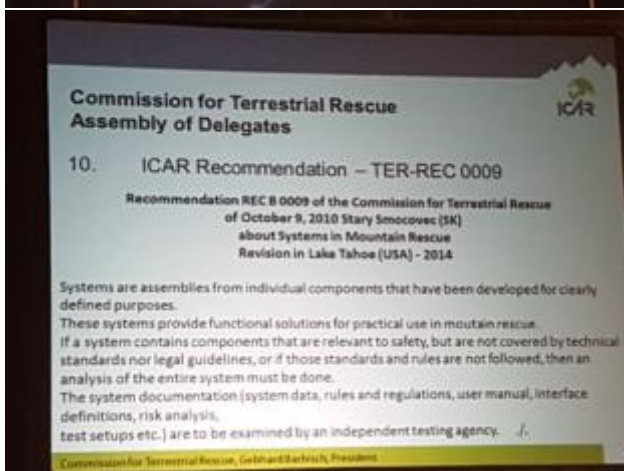
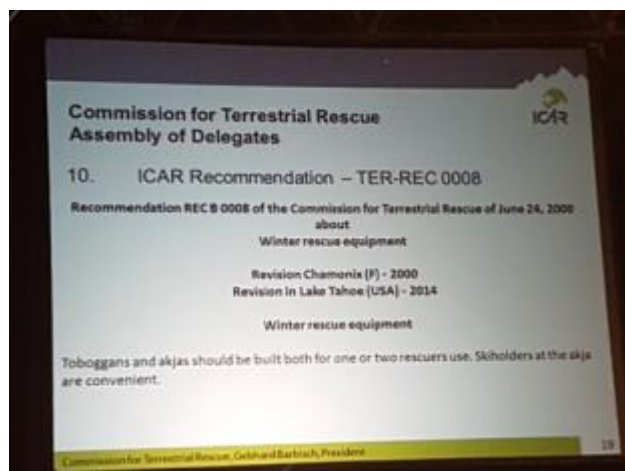
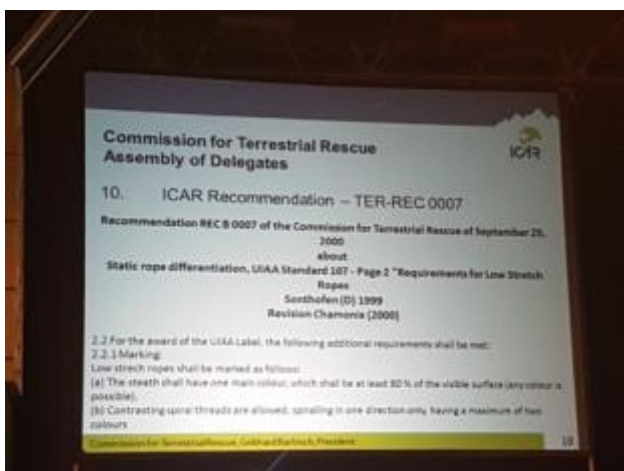


Kirk Mauthner predstavi priporočila IKAR, ki jih je potrebno dopolniti oz. spremeniti zaradi sprememb v opremi, načina tehnike reševanja, novih materialov. **Pri tem mi bilo sporno priporočilo za podaljševanje vrvi, kjer je omenil, da se lahko izključno uporabi vozle osmica.** Priporočila CAA iz leta 2004 so, da se vrv podaljšuje z vodniškimi vozli (t.i. šestica), saj pri

osmici ob obremenjenosti le te pride zaradi strižne sile do obračanja vozla in posledično do razvezanja vrvi, kar je bilo v nekaterih primerih spustov po vrvi usodno. Slednje smo pred leti lahko tudi testirali v CAI testnem laboratoriju v Padovi, kjer naredijo večino testov vrvi in opreme tudi za standarde UIAA. Matjaž Šerkezi je Kirku napisal e-pošto in mu priložil UIAA standard, ter smernice CAA, katere član je Planinska zveza Slovenije, ter tudi dognanja Technical Standard Panel of Mountaineering Commission UIAA, katere član v okviru PZS je tudi sam. Na to temo se je oglašil tudi predstavnik Safety Commission of UIAA. Predlog je bil kasneje umaknjen in dobil status **V PREVERJANJE**.

Ostala priporočila IKAR:





Gorski reševalci iz Hrvaške so predstavili EU project Cipra CMRS, ki po našem mnenju za nas ne pride v poštev, saj je delo slovenske GRS kar nekaj korakov naprej. **Priporočilo, da se v prihodnosti več povezujemo z gorsko reševalnimi službami iz držav S Evrope, saj so naše izkušnje in znanje primerljive njim (Avstrija, Tirolska, Švica ...) in na kar je že večkrat opozoril Danilo Škerbinek.**



Ker je bilo potrebno v vmesnem času oz. času odmora od vseh informacij aktivno »prezračiti« možgane so predstavniki GRZS in PZS ta čas izkoristili za različne aktivnosti. Matjaž Šerkezi se je odpravil na Musalo, ki je najvišji vrh Balkana in Bolgarije. Pot je zanimiva, pri tem pa je opazil, da zelo pomanjkljivo markirana, manjkajo smerne table, jeklenica iz vršnega dela je bila ukradena. Celotna pokrajina je dokaj onesnažena s smetmi (PVC vreče, plastična embalaža ...). Kamenina je granit, pokrajina je bogata z vodo. V zimskem času omogoča čudovito turno

smuko, cene pa so nekoliko nižje oz. primerljive slovenskim. Priporočamo vsem ljubiteljem turne smuke.

V popoldanskem času je bila predstavitev Bolgarskih gorskih reševalcev reševanja s sedežnice. Delo oz. reševanje je identično slovenskemu.

Družabni večer z lokalnimi skupinami (predstavitvev bolgarskih ljudskih plesov).



[Sobota, 22.10.2016](#)

Posamezni primeri reševanja. Predstavniki Air-Glaciars so predstavili primer reševanja petih zasutih v plazu pri katerem so sodelovale tri helikopterske ekipe z vsega skupaj dvajset (20) gorskimi reševalci, gorskimi vodniki, medicinci in helikoptersko posadko.

Akcija je bila uspešna. Od petih zasutih ni preživela ena oseba, ki je bila brez lavinske žolne. Rešili so celo posameznika, ki je imel 29.5 st. C telesne temperature.

Gorski reševalci iz Nemčije so predstavili organizacijo reševanja masovne nesreče vlaka. Pri tej nesreči je sodelovalo deset (helikopterjev) in različne službe sistema civilne zaščite.

68. srečanje delegatov IKAR

GRZS je zastopal Igor Potočnik, predsednik GRZS.

PZS je zastopal Matjaž Šerkezi, strokovni sodelavec PZS.



Finančni in delovno poročilo, finančni in delovni plan.

Finančni plan IKAR za leto 2017

Budget		
IKAR 2017		
Expenses		
Bank interest and expenses	€	400.00
Office and administration	€	53'000.00
Representation (Internet, Marketing)	€	5'000.00
Board expenses	€	25'000.00
Commissions	€	12'000.00
Expenses Sponsors Convention	€	16'000.00
Income		
Member fees	€	43'600.00
Sponsors	€	40'000.00
Office Sponsor	€	25'000.00
Manufactures	€	6'000.00
Internet links	€	600.00
Capital income	€	200.00
Total	€	111'400.00
Net profit 2017	€	4'000.00
Total	€	115'400.00
Total	€	115'400.00

Eschen, 26.08.2016
Rosaria Heeb, Treasurer

Rosaria Heeb

Predstavitev novih članov IKAR, ki so bili vsi sprejeti. Razprava je bila pri sprejetju podjetja Manuela Gensweina, saj v IKAR naj ne bi sprejemali podjetij z enim posameznikom. Večinsko mnenje je, da se Manuela ne sprejme kot B člana, kar je škoda za IKAR, da zavrača strokovnjake, hkrati pa v svojo organizacijo sprejema posameznike, ki v IKAR razen članstva ne prinašajo ničesar.

Sprejetje Gorske reševalne službe BIH je bila predstavljena na leto 2017.

Naslednji IKAR kongres bo v Soldeu, Andora – 10. do 15. 10. 2017.

Predlog tem:

- Reševanje iz velikih sten vključno z razvojem novih adrenalinskih športov.

IKAR kongres 2018 bo v Chamonixu, Francija – 16. do 21. 10. 2018.

International snow science workshop – 7. do 12. 10. 2018 v Innsbrucku.

IKAR kongres 2019 bo v Zakopanah, Poljska.

IKAR kongres 2020 bo v Thessaloniki, Grčija.

Volitve - za potrditev obstoječin članov vodstva IKAR so bile soglasno potrjene.

Volitve - za potrditev obstoječega predsednika IKAR – Franz Staempfli (ARS), Švica – predlog je bil soglasno potrjen.



V predverju sejne sobe so posamezni proizvajalci predstavljali svoje produkte na področju gorskega reševanja.



Zanimive dereze proizvajalca PETZL, ki so namenjene prečanju ledenikov in turnemu smučanju oz. pohodom v snegu. Tovrstne novosti lahko predstavljajo težavo posameznim lajnikom, ki izdelek kupijo ne da se bi prej prepričali kakšnemu namenu služi oz. jih na to prodajalci ne opozorijo.

Večina predstavitev opreme je bila usmerjena v 3-D tehnologijo in uporabo brezpilotnih letal, dronov v reševanju. Ostali proizvajalci kot so Tyromont, Victorinox ... so stalni spremljevalci kongresov IKAR.

Zapisala:

Matjaž Šerkezi, predsednik KINFO GRZS in strokovni sodelavec PZS
Branko Žorž, predsednik KRT GRZS

Priloge:

- *Predstavitev sarOS™.*